

Naum

ppheta spūsancto plenus. iudiciū dei annū/cians. ita locutus est. Deus zelās: et vlciscēs dñs est tē. Jam em̄ decem tribus ab assyrijs ducte fuerat in captiuitatē sub ezechia rege iuda sub quo etiā nunc in cōsolatōe p̄li transmigrati: aduersum niniuen visio cernit. Nec erat parua p̄solatio tam his q̄ iam assyrijs h/ uiebant: q̄ reliquis q̄ sub ezechia de tribu iuda et beniamin ab eisdem hostibus obsidebā/tur. vt audirent assyrios q̄ a chaldeis esse ca/piendos. sicut in sequentib⁹ libris hui⁹ de/mōstrabit. Sciendū aut̄ q̄ niniue in nr̄a lin/gua de hebreo speciosam sonat. Speciosus aut̄ hic mūdus dicit. Un⁹ et apud grecos cos/mos ab ornatu nomen accepit. Et q̄cqd nūc aduersuz niniue dicit: de mundo figuraliter pdicari sentiamus. Quā ob causam et assumptio quā septuagita interpretes dicūt. apud hebreos massa ponit. i. graue onus: eo q̄ cū aduersus quā pphetaſ p̄mat: nec sinat eleua/re ceruicē. Simulq̄ hoc attendendū: qđ hec ipa vel assumptio. vel onus. vel pōdus pphē visio sit. Nō em̄ loq̄t ppheta in extasi: vt mon/tanus et pscilla. maximillaq̄ delirant: s̄ quod ppheta liber est visionis intelligenti/vniuerfa q̄loquit: et pōdus hostiū facientis suo populo visionē. De consummatōe ita: q̄ mundi fm̄ anagogēn p̄solatōe sanctorū pphetia te/xitur: vt q̄cūq̄ in mūdo vidēt q̄si p̄tereuntia et caduca contemnāt: et p̄parent se ad iudicij item. Abi vltor aduersum viros assyrioruz affuturus est dñs.

Explicit prologus. Incipit argumentū.

Nāum consolator orbis interpre/tatur. Increpat ciuitatem san/guinum: et post euersionem illi⁹ loquitur. Ecce super mótes pe/des euangelizantis et annūcian/tis pacem.

Explicit argumentum. Incipit Naum ppheta. Caplī I

Nāus niniue. Liber visiōis naum helchesei. Deus emula/tor et vlciscēs dñs: vlciscēns dñs et hñs furor: vlciscens dñs i hostes suos et irascēs ipē inimi/cis suis. Hñs patiēs et magn⁹ fortitudine: et mundās nō faciet innocentē. Hñs in tēpesta/te et turbine vic eius: et nebule puluis peduz eius. Increpās mare et exiccans illud. et omnia flumina ad defūtum deducēs. Infirmat⁹

est basan et carmelus: et flos libani elanguit. Mōtes cōmoti sunt ab eo: et colles desolati sunt. Et cōtremuit terra a facie eius: et orbis et oēs habitantes in eo. An faciez indignatio/nis eius q̄s stabit: et q̄s resistet in ira furoris eius? Indiḡtio ei⁹ effusa est vt ignis. et petre dissolute sunt ab eo. Bonus dñs et cōfortans in die tribulatōnis et sciens sperātes in se. Et in diluuiō p̄tercunte cōsummatōe faciet loci eius: et inimicos ei⁹ p̄sequenſ tenebre. Quid cogitatis p̄tra dñm? Cōsummatōe ipē faciet Nō conlurget duplex tribulatio. qđ sic spine feliniūcēm cōplectunf: sic cōuiuiū eorū parū potantū. Consumenſ quasi stipula aridita/te plena. Ex te em̄ exhibit cogitans cōtra dñm maliciā: mente pertractās p̄uaricatōe. Hec dic̄ dñs. Si perfecti fuerit et ita plures sic q̄s attondent et p̄transibit. Affixite et non affli/gam te vltra. Et nunc conteram virgaz eius de dorso tuo: et vincula tua dirumpam et p̄ci/piet sup te dñs. Nō seminabif ex nomine tuo ampli⁹. De domo dei tui interficiā. Sculptile et conflatile ponam sepulcrū tuum: qđ in ho/norat̄ es. Ecce sup mótes pedes euāgelizan/tis et annūciantis pacē. Celebra iuda festiuitates tuas et redde vota tua qđ nō adūciet vltra. vt p̄transeat in tebelial: yniūlus interiūt.

Hoccedit q̄ disp̄gat coram te: q̄ custodiat obsidionē. Cōtēplare viaz cōforata lūbos: robora p̄tutē valde. Quia sicut reddidit dñs supbiam iacob: sic supbiam isrl. Quia vastatores dissipauerūt eos: et p̄pagines eorū corruperunt. Olypeus fortū eius ignit⁹: viri exercitus in coccineis Ignee habene curr⁹ in die p̄paratiōis ei⁹: et agitatores ei⁹ cōsopiti sunt. In itineribus cōturbati sunt: quadrigē collise sunt in plateis. Aspectus eorū q̄si lampades: q̄si fulgura dis currentia. Recordabif fortium suorū: ruent i itineribus suis. Velociter ascendent muros eius: et p̄parabif vmbra culuz. Porte fluorum apte sunt: et templū ad solum dirutum. Et miles captiuus adductus est: et ancille ei⁹ minabant̄ gementes ut colubē: murmurantes in cordibus suis. Et niniue q̄si piscina aquarū et aq̄ eius: ipsi v̄o fugerūt. State state et nō est q̄ reuertat̄. Viripite argentum: diripi/te aurū: et nō est finis diuinitiaz: et oībus vasis desiderabilibus. Dissipata est et scissa et dilacerata et cor tabescens et dissolutio geniculorū et defectio in cunctis renibus: et facies om/nium sicut nigredo olle. Abi est habitaculū leonū: et pascua catulorū leonū: Ad aquam tuit leo vt ingredere illuc: catulus leonis: et nō est q̄ extreat. Leo cepit sufficiēt catulū suis et necauit leonis suis. Et ip̄leuit p̄da spelūcas

Naum

suas: et cubile suū rapina. Ecce ego ad te dicit dñs exercitū: et succendā vsq; ad summum q̄drigas tuas: et leunculos tuos cōdet gladiū. Et extermiabo de frā p̄daz tuā: et nō audiatur ultra vox nunciorū tuorū.

Trauitas sanguinū. vniuersa mēdaciū dilaceratōe plēa. Non recedet a te rapina. Vox flagelli et vox impetus rote: et q̄fremētis et q̄drige feruētis et q̄tis ascendētis. et micāt gladiū: et fulgurantis haſte: et m̄ltitudinis iterfecte et quis ruine: nec ē finis cadauerū. Et corrueint in corporib; suis ppter m̄ltitudinez fornicationū meretrici speciose et q̄te et habentis maleficia. q̄ vendidit gentes in fornicatōibus suis: et familias i māleſchis suis. Ecce ego ad te dicit dñs exercitū: et reuelabo pudenda tua in facie tua: et ostēdam in gentib; nuditatem tuam et regnis ignominia tuā. Et p̄iūciam sup te abominações: et cōtumelijs te afficiā: et ponā te in exemplum. Et erit: ois q̄ viderit te resiliat a te et dicet. Vastata est niniue. Quis cōmouebit sup te caput? Unde q̄raz p̄solato rē tibi. Nunq̄d melior est alexandria p̄plo: q̄ habitat i flumi bus. q̄ in circumitu ei cui diuitie mare aq̄ muri ei. Ethyopia fortitudo eius et egyptus et non ē finis. Africa et libyes fuerūt in aurilio tuo: sed et ipa in trāsmiḡtione ducta ē i captiuitatem. Maruuli eius elisi sunt in capite oīm viaruz: et sup iclytos eius miserūt sorte et oēs optimates eius p̄fixi sunt in cōpedib;. Et tu q̄ inebriaberis et eris despacta: et q̄res tu auxiliū ab inimico. Dēs munitōes tue sic fucus cū grossis suis: si p̄cusse fuerint cadēt in os comedētis. Ecce p̄lus tuus: mulieres in medio tui. Inimicis tuis ad aptōz pandent̄ porte terre tue: deuo:abit ignis vectes tuos. Aquā ppter obsidionē hauri tibi: extrue mūnitōes tuas. Intra in lutū et calca: subigens tene laterē. Ibi cōdet te ignis: gibis gladio: deuorabit te ut bruchus. Congregare ergo ut bruchus: multiplicare ut locusta. M̄lures fecisti negotiatōes tuas: q̄ stelle sūt celi. Bruchus expāsus est: et auolauit custodes tui q̄ si locuste: et paruuli tui q̄si locustē locustaruz q̄ cōsident in sepib; in die frigoris. Sol ortus est et auolauerunt: et non est cognitus locus earū ubi fuerint. dormitauerūt pastores tui rex assur. sepelient̄ p̄ncipes tui. Latitauit populous tuus in mōtibus et nō est qui p̄greget. Nō est obscura contritio tua: pessima est plaga tua. Dēs q̄ audierūt audiōez tuā: cōpreserunt manū sup te. Quia sup quē nō trāgit malitia tuā semp.

Explicit Naum ppheta. Incipit prologus in Abachuc prophetam

Prologus

Oattuor pphete in duodeci p̄phetarum volumine continetur: e quib; tres in p̄ncipio lemna. i. pōdus titulū habent. naū. abachuc. et malachias. Porro zcharias in medio et circa finez duos huiuscemodi ponit titulos: et q̄bus vnuus est. onus verbi dñi in terra adrach et damasci regei ei alter in fine. i. onus verbi dñi sup israel. De naum oratōibus tuis iam liber vnuus editus est. De zcharia et malachia. si vita comes suerit differet. Nunc abachuc habemus i māibus q̄ vel ex eo q̄ amabilis deo ē. vocat amplexatio. vel q̄ in certamen et luctam (et v̄ita dicam) amplexū cū deo congregat̄ amplexātis. i. luctatis sortitus est nomen. Nullus enim tam audaci voce ausus est deum ad disceptatōem iusticie puocare: et dicere ei. Cur in rebus humanis mūdi istius pōpa tanta rerum p̄let iniqtas. Vociferabor ad te vīm paties et nō saluab. Quare ostendisti mihi iniqtatez et laborem videre. Lacerata est lux: et non p̄uenit vīs ad finez iudiciū. q̄r impius p̄ualet adūsum iustū ideo egrediet iudiciū pueruz. Quidam q̄ temeraria vox sit. et quodāmodo blasphemantis creatorē suū ad iudiciū puocare: et vas fragile adūsus figulū. cur tale vel tale factū sit disputare? Necnon et hoc aniadūtendum q̄ assumptio vel pondus q̄ gūia iam esse diximus. pphete visio est et aduersuz montani dogma puerum intelligit qđ videt nec vt amens loq̄t. nec more insanientium fe minaru dat sine mente sonū. Unū et apl's iubet vt si pphetātib; alijs. alijs fuerit reuelatū. taceant q̄ p̄hus loqueban̄. Et statim. non est inq̄ dissensionis deus: b̄ pacis. Ex quo intelligit̄ cum q̄s ex volūtate recitet. et alijs locum dat ad loquendū. possit loqui et tacere cum velit. Qui iam in extasi. i. inuituo loq̄tur nec tacerē nec loq̄in sua p̄tāte habet. Illud q̄ disce. q̄s semel a me violentē exigis vt q̄si quosdā grādus et scalas altiora nitenti. historiā tibi iterū p̄ter. pphetiā esse circa babylonē et nabuchodonosor regēm chaldeorū. vt quō p̄or ppheta naum quē abachuc seq̄t. vaticiniuz habuit contra niniuen et assyrios q̄ vastauerūt de cem tribus que vocant̄ israel. ita abachuc ppheta m̄ habeat adūsus babylonē et nabuchodonosor: et q̄bus iudas et hierālm̄ tēplūq; s̄būuersa sūt. Et vt scias eo tempore fuisse abachuc quo iam die tribus que vocabantur iuda dūcte erant in captiuitatem: daniel docere te poterit. ad quēz in lacum leonum abachuc cum p̄ādio mittit. q̄q̄ apud hebreos hec ipa nō legat̄ historia. Igit̄ siue q̄s recipiat scripturam illā siue non recipiat. yrūq; p̄ nobis est